

Гранатуров Володимир Михайлович

20 листопада 1939 року

*Д-р економічних наук,
професор кафедри управління проектами та
системного аналізу.*

Державні нагороди та почесні звання

Заслужений діяч науки і техніки України.

Медаль «Григорія Сковороди» Національної академії педагогічних наук.

Знак «Почетный связист Украины».

Основні напрямки наукової діяльності

Економічні проблеми метрології та стандартизації, управління ризиками, управління конкурентоспроможністю підприємств, економічні проблеми телекомунікаційної сфери.

Кандидатська дисертація

Экономические проблемы повышения качества обслуживания и эффективность использования средств фототелеграфной связи для передачи газетных полос на территории Украинской ССР.

Місце захисту

Московський електротехнічний інститут зв'язку.

Рік захисту

1973 р.

Докторська дисертація

Организационно-экономический механизм управления метрологическим обеспечением отрасли.

Місце захисту

Одеський державний економічний університет.

Рік захисту

1996 р.

Наукова школа

Засновник наукової школи «Економічні проблеми метрологічного забезпечення».

Життєвий і науковий шлях професора Гранатурова В.М.

Гранатуров Володимир Михайлович – доктор економічних наук, професор. Народився 20 листопада 1939 року в місті Одесі. Після закінчення у 1965 році Одеського електротехнічного інституту зв'язку ім. О.С. Попова за фахом «Телефонно-телеграфний зв'язок», працював в інституті на посадах інженера, викладача, старшого викладача, доцента.

З 1978 по 1982 рр. завідувач кафедри «Управління та математичних методів в економіці» Одеського інституту народного господарства.

З 1982 р. працював на посадах СНС, начальника наукового відділу Одеського науково-дослідного інституту зв'язку. З 1985 по 1990 рр. – головний метролог Головної (центральної) організації метрологічної служби Міністерства зв'язку СРСР.

З 1991-2000 рр. – головний метролог Міністерства зв'язку України, в 1996 р. призначений Головою комісії з метрології та стандартизації засобів та послуг зв'язку Регіональної співдружності в області зв'язку.

З 2005 – завідувач кафедри «Управління проектами та системного аналізу» Одеської національної академії зв'язку ім. О.С. Попова.

Професор Гранатуров В.М. є засновником наукової школи «Економічні проблеми метрологічного забезпечення». За науковими напрямками «Економічні проблеми метрологічного забезпечення», «Управління конкурентоспроможністю підприємств» та «Управління ризиками» підготовлено 10 кандидатів економічних наук.

Почесний зв'язківець України, заслужений діяч науки та техніки професор Гранатуров В.М. є автором понад 180 друкованих робіт з проблем економіки зв'язку та економічного ризику, зокрема 16-ти наукових монографій та навчальних посібників.

З 2009-2013 рр. – голова спеціалізованої вченої ради із захисту докторських дисертацій.

Член редакційної колегії журналу «Зв'язок», збірників наукових праць Одеської національної академії зв'язку ім. О.С. Попова, Українського науково-

дослідного інституту радіо і телебачення та Міжнародного гуманітарного університету (м. Одеса).

Хобі: великий теніс (учасник внутрішніх та міжнародних турнірів ветеранів тенісу).

Наукові праці

-1972-

Экономические проблемы повышения качества обслуживания и эффективность использования средств фототелеграфной связи для передачи газетных полос на территории УССР [Текст]: дис. ... канд. экон. наук / Владимир Михайлович Гранатуров; науч. рук. д.э.н., проф. Вишневский А.А. – Москва, 1972. – 162 с.

-1996-

Организационно-экономический механизм управления метрологическим обеспечением отрасли [Текст]: дис. ... д-ра экон. наук / Владимир Михайлович Гранатуров. – Одеса, 1996.

-2000-

Ризики підприємницької діяльності: проблеми аналізу [Текст] / В.М. Гранатуров, О.Б. Шевчук. – К.: Зв'язок, 2000. – 152 с.

-2003-

Аналіз підприємницьких ризиків: проблеми визначення, класифікації та кількісної оцінки [Текст]: монографія / В.М. Гранатуров, І.В. Литовченко, С.К. Харічков; за наук. ред. В.М. Гранатурова. – Одеса: Ін-т проблем ринку та екон.-екол. досл. НАН України, 2003. – 164 с.

-2005-

Управление предпринимательскими рисками: вопросы теории и практики [Текст]: монографія / В.М. Гранатуров, И.В. Литовченко. – Одесса: МЧП "Эвен", 2005. – 204 с.

Entrepreneurial Risk Management: Theoretical and Practical Issues. Monograph / Vladimir M. Granaturov, Igor V. Lytovchenko. – Odessa: Private firm “Even”, 2005. – 160 p.

-2009-

Аналіз конкурентоспроможності телекомунікаційних послуг [Текст]: монографія / В.М. Гранатуров, С.П. Воробієнко; за наук. ред. проф. В.М. Гранатурова; ОНАЗ ім. О.С. Попова. – К.: Освіта України, 2009. – 254 с.

-2012-

Конкурентоспроможність телекомунікаційних компаній: проблеми теорії та практики управління [Текст]: монографія / В.М. Гранатуров, І.А. Кораблінова; за наук. ред. проф. В.М. Гранатурова. – К.: Кафедра, 2012. – 320 с.

-2014-

Технологічні, організаційні та регуляторні засади побудови телекомунікаційних мереж сучасних та наступних поколінь [Текст]: монографія; каф. комутаційних систем. – К.: Кафедра, 2014. – 288 с.

Підручники та навчально-методичні посібники

-1970-

Вопросы научной организации труда в хозяйстве связи [Текст] / В.М. Гранатуров, А.Ф. Кучеров. – Одесса: ОЭИС им. А.С. Попова, 1970. – 51 с.

-1971-

Использование математических методов при разработке путей улучшения качества обслуживания [Текст] / В.М. Гранатуров. – Одесса: ОЭИС им. А.С. Попова, 1971. – 35 с.

-1975-

Технико-экономическое обоснование при проектировании радиорелейной системы связи [Текст] / В.М. Гранатуров. – Одесса: ОЭИС им. А.С. Попова, 1975. – 46 с.

-1978-

Исследование методов системного анализа при принятии управленческих решений [Текст] / В.М. Гранатуров. – Одесса: ОЭИС им. А.С. Попова, 1978.

-1981-

Методические указания по изучению курса «Математические методы и модели в планировании» [Текст] / В.М. Беспалов, В.М. Гранатуров. – Одесса: ОИНХ, 1981. – 36 с.

-1998-

Экономика связи [Текст]: учебник для вузов / В.Н. Орлов, Н.Е. Потапова-Синько, В.М. Гранатуров [и др.]; под ред. В.Н. Орлова, Н.Е. Потаповой-Синько. – Одесса: УГАС, Логос-Сервис, 1998. – 331 с.

-1999-

Экономический риск: сущность, методы измерения, пути снижения [Текст]: учеб. пособие / В.М. Гранатуров, – М.: Дело и Сервис, 1999. – 112 с.

-2002-

Экономический риск: сущность, методы измерений, пути снижения [Текст]: учеб. пособие / В.М. Гранатуров; 2-е изд., перераб. и доп. – М.: Дело и сервис, 2002. – 160 с.

-2006-

Підприємницький ризик. Мод. 4. Шляхи попередження або зниження підприємницьких ризиків Ч. 2 [Текст]: метод. вказівки / В.М. Гранатуров, В.М. Литовченко; каф. управління проектами та системного аналізу. – Одеса: ОНАЗ ім. О.С. Попова, 2006. – 22 с.

-2009-

Управління послугами зв'язку. Мод.4. Методи оцінки, підтримки та підвищення конкурентоспроможності послуг зв'язку [Текст]: метод. вказівки / В.М. Гранатуров, С.П. Воробієнко, Л.В. Галан; каф. управління проектами та системного аналізу. – Одеса: ОНАЗ ім. О.С. Попова, 2009. – 22 с.

-2010-

Управління послугами зв'язку [Текст]: навч. посібник; / В.М. Гранатуров, І.В. Литовченко. – К.: Освіта України, 2010. – 254 с. – Рек. МОН України.

Экономический риск: сущность, методы измерения, пути снижения [Текст]: учеб. пособие / В.М. Гранатуров; 3-е изд., перераб. и доп. – М.: Дело и сервис, 2010. – 208 с.

-2013-

Управління конкурентоспроможністю оператора телекомунікацій [Текст]: навч. посібник / В.М. Гранатуров, І.В. Литовченко, І.А. Кораблінова; за заг. ред. проф. В.М. Гранатунова. – К.: Кафедра, 2013. – 256 с. – Рек. МОН України.

-2014-

Економіка телекомунікацій [Текст]: навч. посібник для студентів внз / С.П. Воробієнко, В.М. Гранатуров, Л.А. Захарченко [та ін.]; за заг. ред. В.М. Орлова. – Одеса: ОНАЗ ім. О.С. Попова, 2014. – 512 с. – Рек. вченою радою ОНАЗ.

Управління конкурентоспроможністю підприємств. Змістовний модуль 4. Діагностика конкурентоспроможності підприємств [Текст]: метод. вказівки з викон. лаб.-практ. роботи з курсу "Управління конкурентоспроможністю підприємств" / В.М. Гранатуров, І.В. Литовченко; каф. управління проектами та системного аналізу. – Одеса: ОНАЗ ім. О.С. Попова, 2014. – 20 с.

-2015-

Управління конкурентоспроможністю підприємства. Змістовий модуль 5. Розробка та реалізація стратегій забезпечення конкурентоспроможності підприємства [Текст]: метод. вказівки по викон. лаб.-практ. роботи з курсу «Управління конкурентоспроможністю підприємства» для студ. усіх форм навчання за спец. 7.050.201 – «Менеджмент організацій» / В.М. Гранатуров, І.В. Литовченко; каф. упр. проект. та системного аналізу. – Одеса: ОНАЗ ім. О.С. Попова, 2015. – 28 с.

Наукові статті

-1973-

Некоторые проблемы эффективности повышения качества продукции в хозяйстве связи [Текст] / В.М. Гранатуров // Труды учебных институтов связи / ЛЭИС. – Л., 1973. – Вып. 65. – С. 27 – 32.

-1979-

Имитационная модель рациональной структуры ведомственных метрологических органов предприятий связи [Текст] / В.М. Гранатуров, Н.П. Мороз, В.С. Некрасов // Алгоритмические методы и программирование в радиоэлектронике: сб. – Рязань, 1979. – Вып. 2.

Методологические аспекты построения имитационных моделей в системе моделирования ГПСС / Фортран [Текст] / А.Г. Ахламов, В.М. Гранатуров, В.С. Некрасов, Ю.Б. Пигарев Ю.Б. // Вопросы моделирования сложных систем. – К.: ИК АН УССР, 1979.

-1982-

Рациональная структура ведомственных метрологических органов в отрасли связи [Текст] / В.М. Гранатуров, Н.П. Мороз, В.С. Некрасов // Электросвязь. – 1982. – № 6. – С. 18-21.

-1984-

Технико-экономическое обоснование организации поверки средств измерений [Текст] / В.М. Гранатуров, В.С. Иванов, В.С. Некрасов // Измерительная техника. – 1984. – № 12. – С. 41-42.

-1985-

Методы нормирования потребности поверочных подразделений в производственных ресурсах [Текст] / В.М. Гранатуров, Л.Н. Закашанский // Метрологическая служба в СССР. – 1985. – Вып. 4.

-1987-

Проблемы автоматизации измерений и обработки их результатов [Текст] / В.М. Гранатуров // Метрологическая служба в СССР. – 1987. – Вып. 1.

Методические вопросы определения стоимости поверочных работ [Текст] / В.М. Гранатуров // Измерительная техника. – 1987. – № 2. – С. 58-59.

Перспективы развития метрологического обеспечения предприятий связи в XII пятилетке и на период до 2000 г. [Текст] / В.М. Гранатуров, В.С. Некрасов // Совершенствование системы метрологического обеспечения предприятий электросвязи. – М.: ЦНИИС, 1987.

-1988-

Проблемы совершенствования организации поверки средств измерений и повышения ее эффективности [Текст] / В.М. Гранатуров // Измерительная техника. – 1988. – № 6. – С. 54-56.

-1995-

Проблеми організації метрологічного забезпечення мереж електрозв'язку [Текст] / В.М. Гранатуров // Зв'язок. – 1995. – № 1. – С. 16-17.

-1997-

Вдосконалення взаємних розрахунків за послуги міжнародного та міжміського зв'язку [Текст] / В.М. Гранатуров // Зв'язок. – 1997. – № 1. – С. 24-25.

Сотрудничество в области метрологии [Текст] / В.М. Гранатуров, В.Ф. Елсуков // Вестник связи. – № 4. – 1997. – С. 4-5.

-1998-

Проблемы оценки и учета экономического риска при принятии рыночных решений [Текст] / В.М. Гранатуров // Маркетинг в России и за рубежом. – 1998. – № 6. – С. 3-6.

Проблеми оцінки і врахування економічного ризику при прийнятті управлінських рішень [Текст] / В.М. Гранатуров, О.І. Мاستикаш // Ринкові важелі та стимули розвитку господарчих систем: зб. – Одеса: ОДЕУ, 1998. – Вип. 2, Ч. 2. – С. 18-24.

Проблеми оцінювання і врахування економічного ризику в інвестиційно-фінансовій сфері [Текст] / В.М. Гранатуров // Зв'язок. – 1998. – № 1. – С. 23-25.

Актуальные направления совершенствования системы взаиморасчетов между предприятиями связи [Текст] / В.М. Гранатуров, О.В. Орлова // Зв'язок. – 2000. – № 1 (21) – С. 19-21.

-2000-

Критерії порівняльної оцінки управлінських рішень з урахуванням ризику [Текст] / В.М. Гранатуров, І.І. Кальмушевский, О.І. Мاستикаш // Наукові праці УДАЗ ім. О.С. Попова: зб. – Одеса, 2000. – № 3. – С. 90-91.

-2003-

Проблемы метрологического обеспечения отрасли связи и информатизации Украины [Текст] / В.М. Гранатуров [и др.] // Зв'язок. – 2003. – № 1. – С. 16-21.

-2005-

Актуальні проблеми удосконалення господарського механізму управління в галузі зв'язку [Текст] / В.М. Гранатуров // Зв'язок. – 2005. – № 1. – С. 6-8.

Удосконалення системи визначень у сфері конкурентоспроможності [Текст] / В.М. Гранатуров, В.М. Осипов // Економіка промисловості. – 2005. – № 3 (29). – С. 143-151.

-2007-

Організаційно-економічні проблеми розвитку телекомунікаційної сфери України [Текст] / В.М. Гранатуров // Наукові праці ОНАЗ ім. О.С. Попова: зб. – Одеса, 2007. – № 2. – С.131-134.

Податковий ризик держави: визначення та класифікація [Текст] / В.М. Гранатуров, І.Б. Ясенова // Фінанси України. – 2007. – № 10. – С. 86-95.

-2008-

Про класифікацію об'єктів телекомунікаційної сфери [Текст] / В.М. Гранатуров // Зв'язок. – 2008. – № 7/8. – С. 36-38.

-2009-

Оцінка конкурентного середовища та проблеми розвитку конкуренції на телекомунікаційному ринку України [Текст] / В.М. Гранатуров, С.П. Воробієнко // Економіст. – 2009. – № 2. – С. 33-39.

-2011-

Проблеми використання закономірностей впливу ІКТ на економічний розвиток країни [Текст] / П.П. Воробієнко, В.М. Гранатуров // Економіка України. – 2011. – № 8. – С. 26-33.

Проблеми побудови визначень та класифікації об'єктів у дисертаційних дослідженнях [Текст] / В.М. Гранатуров // Бюлетень ВАК України, 2011. – № 7. – С. 31-33.

-2012-

Державне регулювання розвитку телекомунікаційної сфери України [Текст] / П.П. Воробієнко, В.М. Гранатуров // Економіка України. – 2012. – № 10. – С. 45-53.

-2013-

Теоретичні підходи до визначення поняття "потенціал оператора телекомунікацій" [Текст] / В.М. Гранатуров, В.А. Коляденко, М.Б. Проценко // Наукові праці ОНАЗ ім. О.С. Попова: зб. – Одеса, 2013. – № 1. – С. 146-149.

-2014-

Методичний підхід до оцінки витрат на забезпечення інформаційної безпеки телекомунікацій [Текст] / В.М. Гранатуров, Л. В. Михайлова // Вісник Хмельницького національного університету. Сер. Економічні науки. Т. 1. – 2014. – № 5. – С. 235-239.

Проблеми розвитку широкосмугового доступу до Інтернету в Україні [Текст] / П.П. Воробієнко, В.М. Гранатуров // Економіка України. – 2014. – № 2. – С. 51-62.

Проблеми організаційно-економічного забезпечення розвитку телекомунікаційних мереж наступних поколінь [Текст] / В.М. Гранатуров // Научные труды ДонНТУ. Сер. Экономическая: сб. – Донецк, 2014. – № 5. – С. 118-124.

-2015-

Анализ маркетинговой составляющей предпринимательских рисков [Текст] / В.М. Гранатуров, Е.О. Григоращенко // Маркетинг в России и за рубежом. – 2015. – № 1. – С. 4-10.

Determination of tariffs for telecommunication services on the cost simulation modeling [Texts] / V.M. Granaturov, V.A. Kaptur, I.V. Politova // Економічний часопис. – XXI, № 1-2 (1). – 2015. – С. 52-56.

Інші видання

-1985-

Сборник методических указаний по организации метрологического обеспечения на предприятиях Министерства связи СССР [Текст] / В.М. Гранатуров, М.Ф. Ербаев, В.С. Иванов [и др.] – М.: Радио и связь, 1985.

-1987-

Организация планирования и управления метрологическим обеспечением в отрасли связи [Текст] / В.М. Гранатуров, В.С. Некрасов. – М.: Радио и связь, 1987. – 182 с.

-1988-

Сборник методических указаний по организации метрологического обеспечения на предприятиях Министерства связи СССР [Текст] / В.М. Гранатуров, М.Ф. Ербаев, В.С. Иванов [и др.] – М.: Прейскурантиздат, 1988. – 80 с.

-1991-

Сборник методических указаний по организации метрологического обеспечения на предприятиях Министерства связи СССР [Текст] / В.М. Гранатуров, М.Ф. Ербаев, В.С. Иванов [и др.] – М.: Минсвязи СССР, 1991.

Экономические проблемы совершенствования организации ведомственной поверки и ремонта средств измерений [Текст] / В.М. Гранатуров. – М.: Издательство стандартов, 1991. – 89 с.

-1992-

Автоматизация решения организационно-экономических задач в метрологических службах [Текст] / В.М. Гранатуров, Ю.А. Маркович, А.Г. Попович. – М.: Издательство стандартов, 1992. – 56 с.

-1995-

Збірник методичних вказівок з організації метрологічного забезпечення на підприємствах Міністерства зв'язку України [Текст] / В.М. Гранатуров, М.Ф. Єрбаєв, В.С. Іванов [та ін.] – К.: Мінзв'язку України, 1995. – 72 с.

-2001-

Довідковий посібник для робітників метрологічних служб операторів зв'язку [Текст] / С.О. Довгий, В.М. Гранатуров, Проживальський О.П.; за заг. ред. С.О. Довгого. – К.: Укртелеком, 2001. – 264 с.

Дисертації, захищені під керівництвом В.М. Гранатурова

-1984-

Черников Ю.В. Повышение эффективности метрологического обеспечения опытных приборостроительных предприятий на основе совершенствования подсистемы оперативного планирования [Текст]: дис. ... канд. екон. наук / Юрий Владимирович Черников; науч. рук. В.М. Гранатуров. – К.: КИНХ, 1984.

-1985-

Ле Куок Ли. Исследование экономических проблем повышения эффективности метрологического обеспечения отрасли [Текст]: дис. ... канд. економ. наук / Ле Куок Ли; науч. рук. В.М. Гранатуров. – М.: ВЗЭИС, 1985.

-1994-

Пісарук В.В.. Вдосконалення організаційної структури і нормативної бази метрологічного забезпечення виробництва [Текст]: дис. ... канд. екон. наук / Віктор Віталійович Пісарук; наук. кер. В.М. Гранатуров. – Одеса: Ін-т проблем ринку та економіко-екологічних досліджень, 1994.

-2000-

Шевчук О.Б. Управління ризиками інвестиційних проектів [Текст]: дис. ... канд. екон. наук / Олег Борисович Шевчук; наук. кер. В.М. Гранатуров. – К.: КНЕУ, 2000.

-2002-

Мастикаш О.І. Методи оцінки економічного ризику при прийнятті управлінських рішень у галузі зв'язку [Текст]: дис. ... канд. екон. наук: 08.07.04 / Олег Іванович Мастикаш; наук. кер. В.М. Гранатуров. – Одеса, 2002. – 248 с. – (ОНАЗ ім. О.С. Попова).

-2003-

Литовченко І.В. Обґрунтування складу ризиків та їх рівня при оцінці загроз діяльності підприємства [Текст]: дис.... канд. екон. наук: 08.07.04 / Ігор Володимирович Литовченко; наук. кер. В.М. Гранатуров. – Одеса, 2003. – 180 с. – (ОНАЗ ім. О.С. Попова).

-2005-

Орлова О.В. Економічні складові механізму взаємодії операторів у сфері телекомунікацій [Текст]: дис. ... канд. екон. наук / Ольга Васильївна Орлова; наук. кер. В.М. Гранатуров. – Одеса: Ін-т проблем ринку та економіко-екологічних досліджень, 2005.

-2010-

Воробієнко С.П. Вплив інноваційної складової на забезпечення конкурентоспроможності телекомунікаційних послуг [Текст]: дис. ... канд. екон. наук / Сергій Петрович Воробієнко; наук. кер. В.М. Гранатуров. – Одеса: Ін-т проблем ринку та економіко-екологічних досліджень, 2010.